Echografie door de huisarts: feit of fictie?

Haio: DAUWE Katia , KUL
Promotor: BOSMANS Jan , U.G.
Praktijkopleider: Vermeulen Dirk

Context: Echografie, ??n van de meest aangevraagde niet-invasieve diagnostische beeldvormingstechnieken, wordt zelden zelf door de Vlaamse huisarts beoefend. Toch lijkt het gemakkelijk te bedenken welke mogelijke meerwaarde dit zou kunnen bieden. Bovendien maakt echografie bij onze buurlanden reeds meerdere jaren deel uit van de eerstelijnszorg. Wat houdt onze Vlaamse huisartsen tegen en zijn er hervormingen nodig?

Onderzoeksvraag: Bestaat er een mogelijkheid om echografie in de Vlaamse huisartsenpraktijk te implementeren?

Methode: Allereerst werd een verkennende literatuurstudie gedaan. Alle verzamelde relevante literatuurgegevens kwamen uit het buitenland. Nadien werd een online enqu?te doorgemaild naar alle huisartsen van het Vlaamse Gewest. Bij de enqu?te werden de artsen (n=99) in twee groepen verdeeld, zij die niet (n=93) en zij die wel (n=6) over een echografietoestel beschikken. Nadien werd bij beide groepen gepolst naar de mogelijke drempel(s) en de meerwaarde van echografie in de eerste lijn. Bovendien werd ook gepeild naar mogelijke hervormingen die echografie in de eerste lijn bereikbaar kan maken. De gegevens werden gelezen, bewerkt en gevisualiseerd met de statistische programma?s Excel en SPSS. De bekomen resultaten werden vervolgens vergeleken met de literatuurgegevens.

Resultaten: Binnen de groep van artsen zonder echografietoestel zijn de voornaamste drempels: de moeilijkheidsgraad en nodige expertise voor het uitvoeren van echo?s (73%) gevolgd door de hoge kostprijs van een toestel (56%) en de nabijheid van een ziekenhuis (51%). Slechts 52% vindt een echografietoestel een meerwaarde voor de praktijk en een minderheid vindt dit een meerwaarde voor de zorgcontinu?teit en de patiënt, respectievelijk 35% en 33%. De mogelijke hervormingen die moeten voorzien worden alvorens echografie haalbaar te maken in de eerste lijn zijn een geschikte opleiding, terugbetaling (nomenclatuurnummer), betaalbare apparatuur en aflijnbare indicaties. Bovendien pleitten 48 artsen (52%) ervoor een cursus echografie te voorzien in de algemene opleiding geneeskunde. Toch blijft de meerderheid (70%) ervan overtuigd dat echografie thuis hoort in de handen van de tweede lijn. Opmerkelijk is dat de literatuurstudie conclusief is dat huisartsen in staat zijn om niet-complexe abdominale en obstetrische echo?s te maken. Bovendien zou het maken van niet-complexe abdominale echo?s ook kosteneffici?nt zijn, omwille van een kleiner aantal, gerichtere doorverwijzingen en minder acute interventies.

Conclusie: Ondanks de hoopgevende buitenlandse literatuurgegevens kunnen we concluderen dat de Vlaamse huisarts momenteel niet zit te wachten om echo?s te maken. Tot op heden blijft echografie door de huisarts dus fictie. Mochten er mogelijke financi?le- en onderwijshervormingen doorgevoerd worden zou er wel een opening kunnen gecre?erd worden naar de implementatie van echografie door de Vlaamse huisarts.